Talousvaliokunta

Tiistai 20.12.2022 klo 8.30—10.00

Läsnä
puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Katri Kulmuni kesk (6, 7) (5 osittain)
jäsen Atte Harjanne vihr (5 osittain)
jäsen Mari Holopainen vihr (1, 2, 3, 4, 6, 7) (5 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (6, 7) (5 osittain)
jäsen Eeva Kalli kesk (5 osittain)
jäsen Pia Kauma kok (6, 7) (5 osittain)
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok (1, 2, 3, 4, 6, 7) (5 osittain)
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väätäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (6, 7) (5 osittain)
varajäsen Hanna Holopainen vihr
varajäsen Juha Mäenpää ps
varajäsen Riitta Mäkinen sd (6, 7) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta pikamaksamisen käyttöönoton edistämiseksi (pikamaksamisasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 91/2022 vp

Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Valmis
5.1

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission asetusehdotuksesta lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja koskevien tietojen keräämisestä ja jakamisesta sekä asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (lyhytaikainen majoitustoiminta)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 92/2022 vp

Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

5. Ajankohtainen energiapolitiikan tilanne EU:ssa ja Suomessa

Valiokunnan oma asia O 13/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Ajankohtainen energiapolitiikan tilanne EU:ssa ja Suomessa liite A 5
Asiantuntijalausunto O 13/2022 vp TaV 20.12.2022 ylijohtaja, osastopäällikkö Riku Huttunen, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite B 5

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ylijohtaja, osastopäällikkö Riku Huttunen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite

Valiokunta päätti pyytää työ- ja elinkeinoministeriöltä selvityksen syyskauden 2022 aikana tehdyistä sähkön hintojen kohtuullisuutta turvaavista valmisteluista ja selvitystyöstä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Perustelujen 5. kappaleen 5. virkkeestä poistettiin sanat ”ja kaasun hintakatto”ja kappaleen 6. virkkeen sanat ”ei päässyt 13.12.” korvattiin sanoilla ”pääsi vasta 19.12.”.

Perustelujen 10. kappaleen viimeisen virkkeen sanat ”kalliimpi tuotanto” korvattiin sanoilla ”kalliimpaa tuotantoa”.

Perustelujen 11. kappaleeseen lisättiin uusi toinen virke: "Hinnat ovat lähteneet voimakkaaseen nousuun jo kesällä, mutta on ollut jo tuolloin selvä riski, että hinnat pysyvät korkeina talven ylitse."

Perustelujen 14. kappaleen viimeinen virke muutettiin muotoon: "On selvää, ettei yksin lainsäädännön keinoin..voida myöskään ratkaista kriisin juurisyitä tai fyysisen tarjonnan niukkuutta."

Perustelujen 14. kappaleen jälkeen lisättiin uusi kappale: "Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on pidetty esillä ajatusta kriisiaikaan rajatun viranomaisten hintamandaatin käyttöönotosta. Tämä tarkoittaisi käytännössä, että sähkön toimitusvarmuuden rinnalla viranomaiset toimisivat myös sähkön kohtuuhintaisuuden edistämiseksi. Näin ollen esimerkik-

si hankittuja ja hankittavia kysyntäjoustoja voitaisiin aktiivisesti käyttää hinnan laskemiseen toimitusvarmuuden kuitenkaan vaarantumatta. Valiokunta pitää tärkeänä asian pikaista tarkempaa selvittämistä."

Perustelujen 15. kappaleen ensimmäinen virke muutettiin muotoon: "Talousvaliokunta huomauttaa, että erityyppisiä hintojen kohtuullisuutta turvaavia, pääosin valtioiden kompensointiin pohjautuvia malleja on otettu käyttöön suurimmassa osassa EU-maita. "

Perustelujen 15. kappaleen loppuun lisättiin virke: ”Talousvaliokunta pitää valitettavana, että EU-tasolla ei ole saatu aikaan riittäviä, eurooppalaista sähkömarkkinaa tervehdyttäviä päätöksiä, vaan yksittäisissä jäsenmaissa on jouduttu turvautumaan kansallisiin päätöksiin korkeiden sähkön hintojen kompensoimiseksi.”

Perustelujen 18. kappaleen loppuun lisättiin virke: ”Windfall-veron valmistelussa on huomioitava, että investointiympäristö pidetään kannustavana. Windfall-vero ei saa kohdistua normaaliaikojen tuottoihin.”

Perustelujen 20. kappaleen loppuun lisättiin virke: ”Talousvaliokunta pitää tarpeellisena, että kulutusjouston järjestämiseksi hyödynnetään etäluettavien mittareiden kuormanohjausominaisuutta.”

Perustelujen 24. kappaleen toiseen virkkeeseen lisättiin sana ”yhtenä”.

Perustelujen 29. kappaleen loppuun lisättiin virke: ”Niin lyhyen kuin pitkän aikavälin toimissa on ensisijaisesti toimittava luomalla kannusteita yrityksille ennemmin kuin veronmaksajien kustannuksella toimivilla kustannusjärjestelyillä.”

Perustelujen 29. kappaleen jälkeen lisättiin uusi kappale: ”Valiokunnan saaman asiantuntijaselvityksen mukaan Fingridin Datahubissa on olemassa laajasti tietoa sähkön käyttäjien maksamista hinnoista, sopimustyypeistä ja kulutuksesta käyttöpaikka- ja tuntikohtaisesti. Tietoa pystyttäisiin hyödyntämään tutkimuskäytössä ja päätöksenteon tukena ajankohtaista tilannekuvaa ylläpitäen. Valiokunta pitää myös oman päätöksentekonsa kannalta tärkeänä, että Datahubin tiedot saatetaan mahdollisimman nopeasti ja kattavasti viranomaisten ja tutkijoiden käyttöön ja näin myös eduskunnan päätökset voidaan tehdä laadukkaaseen ja ajantasaiseen analyysiin nojaten. Talousvaliokunta korostaa, että energiakriisiin vastattaessa valmistelussa on hyödynnettävä laajasti ajantasaista tutkimustietoa ja tutkijoiden tekemiä aloitteita sekä kokemuksia muista Euroopan maista.”

Ed. Vallin ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Äänestyksessä ed. Vallinin ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 11—4.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 21.12.2022 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen